

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hieronymi expos. in epistulas ad Ephesios, Titum et Philemonem - Cod. Aug. perg. 81

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Hieronymus, Commentarius in epistolam ad Philemonem

[urn:nbn:de:bsz:31-1534](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1534)

sint peccatores. sed non a-
mant infide. & lux ope ma-
ritor quib; frequen-
tissime comorunt. sed amor ille
non fidei e. solcc scorum di-
lectio in fide diligit. in tan-
tum ut licet si ille quid dili-
git infidelis sit tamen sc
in fide & in diliget. sed in
illud. Omnia ura in fide fi-
ent. & adibi. Diligite inimi-
cos uras. Diligit sc inimicos
suos. & ideo in fide diligit.
qui coedit in & in qui pol-
licetur se pro ex plectione
mendocati & tributur
esse mercedem. GRATIA
DNI NRI CU OMNIB; UOBIS:
Scibndum quod in g. & c. co-
dicib; ita scribitur est.
Gratia cum omnib; uobis.
ut n. & d. n. n. & n. in libris
ferretur c. & h. & l. c. in co-
mune itaq; scis c. & q; c. &
denlib; tto & c. & h. & s. qui
cu eo d. & n. in p. & c. & g.
ra. & quomodo isic ac pa-
tri c. & h. c. benedixit filiu
suu iacob. & ipse iacob du-
odecim p. & c. & h. c. & s. &
postoli quoq; in g. & c. & h. & s. &

domum dicebant. pecc
huic domui. & si dignice & c.
domi. se quiescebat pecc
eorum super eum. Si uero se
& h. & c. & s. indignam. se
u. & c. & s. ad eos qui eam
fuerunt in p. & c. & s. Itaq;
nunc in fine epistole sup
cep. & s. & c. & s. a. & c. & s.
tib; in p. & c. & s. que cum
uoto habebat effectum.
& c. & s. in potestate c. & s.
denlium sicut eum se bene-
dictus quicquid benedictis
prebere uoluisse. Amen.

EXPLICIT AD TITUM

EXPLANATIO AMEN

INCIPIT EXPOSITIO

SCI HIERONIMI PRBI

IN EPISTULA AD PHIL

MONIM GRATIAS AG

UINOLUNT INTER
 epistulas pauli etc
 recipere que ad phi
 limonem scribit. cum
 non semper apostolu
 m & omnia xpo in se loquen
 te dixisse. quicquid huma
 ne imbecillitas unum tibi ostē
 sci sps ferre potuisset. nōq;
 huius corpusculi necessita
 ter sub presentia semp dñi
 complerent. uelut dispo
 nere prandium. cibum ce
 pere & urire scotitari. inger
 re digerere & haurire cō
 plere. accedo dicitur que
 & quib; te & coaccit repli
 acit. ut id firmum fuisse
 aliquot tempus in quo pau
 lus dicere non cederet. uiuo
 non tamen ego. uiuit autē in me
 xps. & illud. cen & perim
 tum quib; te ei qui in me
 loquitur xps. quale in quibus
 & perim tu xps ē caudise
 pcculcam quicquid reliquit
 tro ad se apud corpus
 uenit tunc cum cesser. & il
 lut ad se lectas. utinam
 & & cident qui uos cont
 bunt. & in hoc ipsa epistu

lce. Simulcū & prepara
 mihi ospicium. hoc cū non
 solum apostolis sed prophe
 tis quoq; similiter accedisse.
 unde sepius scriptum fera
 tur. factum est uerbum
 dñi ad hiezechiel. siue
 ad quib; ^{libet} alium propheta
 rum. quicquid post & plūm
 uocacionem rursus in se
 m & reuerat hō homo cō
 munis fide te propheta.
 & cepto dño nrō ihū xpo.
 in nullo sem spm pmanens
 se. quod signum & bcepas
 te iohannēs accepit
 ut sup quib; uidisset spm
 sem descendentem & ma
 nentem in eo. ipsum esse
 cognosceret. & quo ostē
 dit sup multos quidē dē
 cendere spm sem. sed pro
 prie hoc esse scilicet
 in signo quicquid pmanens
 in eo. his & ceteris istius
 modi uolunt. aut epistu
 lce non esse pauli que ad
 philimonem scribit. aut
 si & licet pauli sit nihil ha
 bere qd edificare possit.
 & ceplerisq; uel & b; repu

dico etiam. dum commendandi
tunc scribit officio non
docendi. ad & contrario qui
genuerunt uictorias etc
esse defendunt. dicunt nu
quam intacto orbe accunc
tis & desuis fuisse suscepta
nisi pcculi copostoli crede
retur. & hanc lege nes & un
dum quidem cedtimoth &
& ced gulectis eos debere
suscipere. De quib; & ipsis
humane imbecillitatis
& emplace protulerunt pe
nalem quem reliqui tro
cede. cepud acrum ubi
ens & cum ced ferr &. uti
nem & cident qui uos con
turbent in ubiri plura.
& cedromanos & clerics &
desias. maxime que cedco
rintheos semissius & co
tidiano pene sermone dic
tata in quib; cepostolus
loquetur. & eris cu ego di
co non dominus. quos & ipsas
quia aliquid tale habent
aut pcculi epistulas non
putandis. aut si iste reci
piunt. & recipiendae esse
& ced philimonem & preiu.

dicio similium & ceptaru
Ualde cu eos simplici &
riore si putent cibum & me
se. hospicium prepccare.
uestimenta conquisere et
se pccatum. & ceterose
fugere spm scm sicorpuseu
li pcculis p necessitatib;
seruicem. Nolite inquit a
postot contristare spm scm
in quo signati estis in die se
demptionis. quib; oprib;
spis scm contristatur prophe
tic commemo ret multis in
ordinem uitis pccatis q;
digestis. ced & tremu in fe
ns. In omnib; istis contris
tationibus me. alioquin uelice
aque frigide porrigere pe
des licuere. immolere ui
tulum. prandium prepa
rare pccatum sit. cum
sciam & his reb; indi quos
dam filios cepccari. non e
huius tam poris ced omnia
que pro ponere illi solent
inulum. Quod si non pu
tunt eorum esse pccata
quorum & magna sunt.
Alterum mihi conditorum.
luxta uelentiu. m & uone

& appellat formice uermum
 um culicum locustierum.
 Alterum celi terre maris
 & angelorum debent intro
 ducere. An potius eiusdem
 potentie e ingenium. qd in
 maiorib; & excusis & ia
 minorib; non negare. &
 quo marcionis fecim? men
 tionem pculi esse ad phi
 limonem epistulam sed
 tim marcione auctore
 doceant. quicum ceteris
 epistulas eius ut non susci
 perit. ut que dicit in his mu
 tauerit atq; cor roserit.
 in hanc solam. meen? non au
 sus e mittere. quic sua illa
 breuitas defendebat. Sed
 mihi uidetur dum epistula
 simplicitatis cer guunt.
 suam imperitiam pro de
 re non intellegentes. quid
 in singulis sermonib; uir
 tutis & superbiae lectat.
 que orantib; uobis & ipso
 nobis sco spu suggerente
 quo scribitur sunt suis locis
 & plenare conabimur.
 Sicut breuitas habet & ur
 ptui contempnatur

abdicet. necum. soffonice.
 & edidit duodecim propheta
 rum in quib; cum mirata
 grandia sunt que ferunt.
 ut nescias utrum breuita
 tem sermonum in illis a
 mirari debeas. An magni
 tudinem sensuum. quod si
 intellegas hii qui epis
 tulam ad philemonem se
 pudicent. numquam bre
 uitatem despicerent. que
 pro lacrimosis legironib;
 euangelico dco se con
 scripta e. dum breuiatu
 consummatumq; sermo
 nem fecit dnr sup terram.
 sedicem ipse apostoli ur
 bic ponendie sunt que ita
 incipiunt. **EXPLICIT PREFATIO.**
INCIPIT EXPOSITIO HUIUSDEM:

PAULUS UINCTUS IHU
 XPI ET THIMOTHEUS
 FRATER PHILEMONI DI
 LECTO ET COOPERATORI
 NRO. ET APPICE SORORI.
 ET ARCHIPPO COMILITO
 NI NRO. ET ECCLESIE QUE
 IN DOMOTUA E. GRATIA
 UOBIS ET PAX AD O PATRE
 NRO ET DNO IHU XPO.

Preposito ordine atq; p
uerso in epistulae pauli
dilatari a me uobis placuit.
Nec cum id ebreo. O pau
lce & eustochium p & epe
tis ut facerem. & ego ob
nix ne facere recusare
saltem per uiam. & que
uobis ut num & uersum.
Itic sensu quoq; ordine uide
bitur & systema ut dis se
sem coegistis. Rem itaq;
principii in fine tempta
bo. & quod alius in exordio
stetit in epistola quae
re & quae aut quo tem
pore ut quo cognominale
esiculo piculi nom accep
rit. hoc ego nunc facere
compellor. nemo enim qui
dum dicit. anle hanc die
indum facere ausus. Neq;
uero putandum e. ut a sim
pliciorib; latinis legit
seculu ante dictum esse
& non secul. quia & d & tribu
beniamin & cetera in quo hoc
nom en familiaris habet
bitur. Siquidem & ille saul
re iudee p sequit & dicit
d & tribu beniamin in fuit

Quod cum seculus a nob dicitur. n
mirum e hebrean nomina ad
militudine grecorum & ro
manorum casuum declin
ut sicut pro ioseph. iosephus
pro iacob iacobus. Itic sa
ul quoq; seculus in nra lin
gua ac sermone dicitur.
Querit igitur quid aut quo
iubente. uel antiquum no
men amisit. ut nouu sup
serit. ut & abram abraham
dicitur diuisione. p fac
tum e ut & sacra sacrae
uocabulum fieri. equedi
imperiam fuit. & ut ad no
uum instrumentum uenia
ut simon p & ri nom acce
p & r. & filii zebedei bene
sem. hoc est filii tonitru
uocantur dñi nri ihu xpi uo
ce preceptum e. quare au
esto piculus dictus sit. nul
la scriptura memorat.
audacter itaq; faciam
sed forte uere de abtib;
apostolorum suspicionem
ad firmans meos. legim
in eis quod scs sps antioch
dixerit. separa tem ihib
naben & seculum in opus

quod ead sumpsi eos. Tunc ieu
 nentes & orientes imponen
 tes eis man^u dimiserunt illos.
 qui cum felicitiam syris des
 cen dis sent & nauigantes
 salaminem cy pri que nunc
 constanti cecidit pubis
 sent. habent q. secum in
 ministerio iohannem. pp
 t quem postea edificatio
 rum ecclesie iurgum con
 citatum e. & omni insula
 per ce grata pefum. usq;
 ubi sent. In uenerunt qm
 dam magum pseudo pro
 ph & ceterum nomine borie
 su cum pro consule sergio.
 Piculo utro prudenti quia
 scitis bernabe & piculo de
 siderabere di ceteris audite
 sermonem. resistente ite
 q; mago & ceteris recte ser
 gium deprauente. saulus
 ait scriptura qui & piculus
 sepl & us spu sco intubis in
 tum dixit. O plene omni
 dolo & omni fallacia fili
 diebuli. inimice omnis ius
 tice non desinis subueste
 re uice dñi recte. & nunc
 ecce man^u dñi sup te & est

ceus non uident solem us
 q; ceteris pur. Con festimq;
 cecidit in dim caligo & te
 nebre & cir cuius quib;
 licet quier man^u dier & te
 pro consul cum uidisset
 fecerunt credidit ammi
 rans sup doctri na dñi. &
 cum apic pho nauigasset &
 paulus & quicum eo bñl
 uenerunt p gen pam phi
 lie. Diligent^{er} ceteris qd
 hic primum pauli nom
 accepit. Ut enim scipio
 sub idete africa africani
 sibi nomⁱⁿ adsumpsit. & me
 tellus cr & ce insula subiu
 gita insigne ceteris sup
 familie nepor tuur. &
 im peratores nunc usq;
 romani & sub idete q; gen
 b; ceteris bini ci pier tici ser
 magi nuncupant. Itaq;
 saulus ceteris predicatione
 genlium anis sus a primo
 ecclesie spolio pro consu
 le sergio piculo uictorie
 sup ceteris pea & ulit. brix
 itq; uixillum ut paulum
 dicitur osculo. Sicu &
 int^{er} predicatione nominis

querit pcculus in hebreo
mirabilem sonat. reue
re mirum ut post secul q̄
int̄ p̄dictur & p̄dictus.
eo quod ad ubi cendiam &
desiam fuis & ad diabulo
postulatus. de p̄sequuto
se uic̄ fieri & electionis
plus forsitan quam por
tuit. sed n̄ cessare dis
putatum ē. qd̄ cū sequi
tur. Vincitur ih̄u xp̄i. In
illuc̄ epistulic hoc cognomi
ne usus ē lic̄ & in corpore &
epistularum. Ad ephesios
uidelic̄ & philippenses
& colosenses esse se inuin
culis pro confessione tes
tatur. Melioris aut̄ mihi ui
datur sup̄ciliū uinctū ih̄u
xp̄i sedicere. quam aptm.
Glorie bunt̄ quippe apos
toli quod digni fuerunt
pronomine ih̄u xp̄i conlu
meliam pccati. Sed n̄ cessa
rie uictoritas uinculo &
rogaturus p̄ hon̄simo. ta
lis rogare debuit qui pos
set imp̄trare qd̄ posset &
Felix nimirum qui non in
sapiētia n̄ indiuictus. non.

in elo quib̄ lic̄ & potentia
seculari. sed in xp̄i p̄cessionib;
gloriet̄. tūc̄ & lic̄ & gl̄ar̄
epistulicam s̄mone c̄cludens.
D̄ & c̄ero nemo mihi moles
tus sit. ego enim stigma
tūc̄ d̄ni ih̄u xp̄i in corpore
meo porto. Non omnis aut̄
qui uinctus ē uinctus xp̄i.
Sed qui cum q̄ pro xp̄i nomi
ne & pro eius confessione
uinct̄. ille ubi uinctus di
cit̄ ih̄u xp̄i ut sanguis effu
sus h̄is t̄n̄ lum̄ m̄c̄st̄yr̄
facit qui pro xp̄i nomine
fundit̄. Scribit igit̄ ad phi
limon̄ in rom̄ uinctus in
carcere. quo t̄m̄ pore mi
hi uident̄ ad philippenses
colosenses & ephesios epis
tule et̄ d̄ic̄ t̄c̄ t̄c̄. ad phi
lipenses illuc̄ & accusic̄. p̄
m̄ quod cum solo timothe
o scribit. quod & in hac epis
tule fecit. dehinc quod
uincula sua m̄c̄ni festu di
cit̄ fecit pro xp̄o in om̄
p̄lorio. qd̄ sit cū p̄lorio
rium in ipsius epistole sine
significat̄. Solut̄ uos
om̄s sc̄i. maxime aut̄ qui

decesseris domo sunt. acce-
 sisset missus in carcerem.
 notior famile ei factus. p
 sequatoris domum xpi fe-
 cit & desicem. Deinde ait.
 quidam cum & conlatione
 xpm annuntiant. non sin-
 cere existimantes pressu-
 ram suscitasse uinculis
 meis. porro & ad colo sen-
 ser principium simile. Pau-
 lus apostolus xpi ihu puo-
 lun tictandi & thimothe-
 us frater. & in sequentibus.
 cuius factus sum ego pau-
 lus minister quinunc gau-
 deo in p'sionib; pro uobis.
 & ad impleo ecc que desunt
 passionum xpi in carne
 in eu pro corpore ei quod
 e desic. & in fine sedu-
 ctio mea manu pauli.
 Memores estote uinculorū
 meorū. hoc ideo ut sciam
 huc quo q; epistolice dēer-
 cere. & inter uincula fuis-
 se dicite. illud cum pro-
 prie habet & ad colo sen ser
 quod idem honestum quinunc
 philemoni comendat & i-
 am plicitor eius de symonis

fuit. dēniq; cert. que circa
 me sunt omnia uob nota
 facti & tichicus carissim
 frater & fidelis minister
 & conseruus in dno que mi-
 si ceduos. ad hoc ut cognos-
 cet que circa uos sunt. &
 consolatur corda ura cum
 honesto carissimo & fi-
 deli fratre que e & uobis.
 Sicut philemon ad quem
 huc & epistula scribitur
 honesti dntē. immo frater
 esse coepit & dno. & ad
 colenser referat quod ho-
 nesti & eis sit rectio. nos
 ipsa & ordo deducit. qd
 & philemon colenser sit.
 & eo tēpore comunem
 ad omnem & desicem ho-
 nesti epistolicē tulit
 quo priu actus & sui comen-
 dictrices ad dnm. littere
 supserat. e & elud indici-
 um qd in hac eadem epistu-
 la & archippus nominat.
 cui hic cum philemoni scribit.
 dicite inquit archippo. ui-
 deministerium qd acce-
 pist in dno. & illud imple.
 qd e ministeriu qd archip

pus accepit ad nō ad phi-
lémonem legim⁹ & ierchip-
po cōmilitoni nrō & ecclē-
się que indomocuccō. & q̄o
puto aut episcopum & im-
fuisse ecclēsię colosēsis cui-
am monetur studio sedi-
ligent q; p̄esse. aut d̄m
goli predicato f̄m. aut si
ita non ē. illud mihi in presen-
tiorum sufficit. quod &
philémon & ierchipus &
honestim⁹ ipse qui lit̄as
p̄fereret f̄m colosē-
ses. & eodem tempore quat-
tuor ut antedixim⁹ episto-
le scribte sunt. Ad ephēsi-
os uero illam ob accusam qd
proximo & hic uinctum es-
se se dicit. & eodem que
ad colosenses iusserat. In
huius quoq; epistule fine
p̄cipiet ut uxores subi-
ciant uiris. ut uiri uxores
diligant. ut filii oboediant
parentib; . ut p̄ctes n̄ p̄-
uocent ad iracundiam fili-
os suos. ut serui oboediant
dominis ac r̄nclib; . ut d̄m
felicitis ministri & seruis que
iustie sunt p̄beant. &

& scitem am epistolam suā.
hoc fine concludit. quid
agim⁹. notum uob faciat
thichicus acris sim⁹ fr̄ter
& fidelis minister in d̄no que
^{missi ad uos in hoc ip sum ut cog nos accitotif quaco}
circa me sunt. & consolent
corda ur̄e. Tychicus autē ē.
qui & ad colosenses cum ho-
nesimo mittit. & eotē
pore honestim⁹ habuit co-
mittē quo honestim⁹ ad phi-
lémonem lit̄as p̄ferē-
bret. & timotheus fr̄ter.
In aliis epistolis sot̄henes
& siluanus interdum & ti-
moth̄is adsumit. in quat-
tuor tantum timoth̄is.
qui aut eodem in tempore
ut p̄sentē timotheo ce-
terisq; dicitur. quod
ego duplici & accusa factū
puto ut & epistule maio-
rem habet & auctoritatē
que non ab uno scriberet.
Et quia nullae emulatio
erit in̄ apostolos si qd
forte p̄culo dicitur a
lii sp̄s suggestisset. absq;
ulla tristitia addobat
paulus in lit̄as quas dic-
tabat. scdm id quod ipse

cognovit precepit. ut si alio
 proph & ente alii fuerit se
 uellectum. taceat ille qui
 prius proph & abbet. & pp
 ter picuca que alio addide
 rit suggerente ut suam.
 ite alterius quoq; episto
 lam pro scriberet. phili
 mon inquit dil & tis. Non
 habet in grego ΑΓΑΠΩ ΚΕ
ΝΩ. quod dil & tur dr̄ sed
ΑΓΑΠΗΤΩ. id est diligibili.
 Inter dil & tum aū & diligi
 bilē hoc interē. quod di
 l & tur compellere potest
 & ille qui dil & tionē non
 mer & tur. diligibilis uero
 itaten tum qui merito dili
 git. Deniq; & inimicos nr̄os
 diligere precipimur qui
 sunt dil & ti. sed non diligi
 biles. amem̄ quippe illos
 non quia amari merent̄.
 sed quia precipit̄ eos odio
 non habendos. illud quoq;
 quod in quadagesimi qūr
 ti psalms titulo p̄notat̄
 & prodil & to. melius ha
 bet in grego pro diligibili.
 qui locus manifestissime
 do xpo intellegit̄. Lic & t̄
 & ipse quoq; p̄ceptū suū op̄te compleret.

iudei ididice. hoc ē comētū
 dī. Salomonē dīci putat̄.
 quod ei addō sit ob sepiēli
 am nom̄ impositum. tē
 amertur dī quis magis dīci
 potest. nisi is de quo in
 uangelio p̄c̄t loquitur.
 hic ē filius m̄i dil & tur in
 quo mihi com placuit. hu
 ne audite. Deniq; & in e
 scia ite scribitum habet.
 cenlebo dil & to cenlicū.
 diligibilis uine p̄ me. uine
 a facie ē dil & to. & hoc
 circum cisio de populo iu
 dicico accipit̄ dum pu
 tans. Impigit in lepidē
 offensionis & p̄ & ric̄ scan
 dcl̄ non feco gitens uine
 am. quō de egypto tr̄ens
 lacc̄ est esse domū isrl̄.
 & xpm̄ hic dīci ut diligibi
 lem ut dil & tum dum &
 ipse diligi mer & tur. & sc̄i
 & sc̄i & im diligit̄ offe
 nses ei magis acritate
 quam ulli acritatis p̄e
 micē postulantes. Scri
 bun̄ igit̄ p̄culus & timo
 th̄us philemoni acrisi
 mo & cooperatori. qui

& ipse quoq; p̄ceptū suū op̄te compleret.

ideo ceteris simi dicitur ē qd
in eodem xpi opere uerse
tur. ap pie quoq; sorori n̄
habenti in se false aliquid
& fictę germinitatis. &
cerchip po commilitoni.
quem cerbitror cum pau
lo & timotheo contra ad
uersarios pro xpi nomine
dimicantem & titi se uic
tosem. & propter eū n̄
commilitonem dici quod
in eodem castamine bel
loq; superauerit. Scribit
& licem & desis que in do
mo eius ē. Uerum hoc ambi
guum utrum & desis que
in domo archippi sit. an ei
que in domo philamonis
referendum esse. Sed mi
hi uidetur non ad cerchip
pi. uerum ad philemonis
referendum esse psonā.
cui ipse quoq; epistole de
putat. Nec licet paulus
& timotheus pceriter sen
bant ad philemonem ap
pian archippum & &
desicem. Tamen in sequen
tib; ap probat paulum
tantummodo ad philemo

nem scribere. & unū cū uno
sermocinari. Græcice ago
do meo semp & memoriam
tui faciens. hunc autē motū
scribendi in non nullis epis
tulis ei in uisite poterit.
Quod cum plures & ad plu
res in pfectione ponant.
post ecc p totum corpus
epistule unus disputans
inducatur. Illud quod cetera
titer scribens cōpostolus ait
In xpi fide nihil referre
genū sit aliquis. ceniude
us. uir an mulier. seruus an
liber. & licem in hoc loco p
spiciū fit. in t̄ duos quippe
uiros & apostolicos in t̄
op & cetero t̄m pcculi & cō
militonem ei mediū ap
pie nom̄ inserit. ut tali
& utroq; licet & fulca
cōmittat non uideat
ordinem sexus habere
sed meriti. quod cū ait.
Græcice uobis & pccē ad
pccē nro & dno ihu xpo.
Adhuc ad uos ad plures
scribit. & in omnib; pene
epistolis equale principi
um ē & græciam eis & p

cem ad dō pccare & ex pō dō. in p̄b̄d̄ur. Ex quo ostendit u na filii pccatris esse natu re. cum id potest filius p̄t̄ tate quod pccat. & id dici tur pccator p̄stare se quod filius. Grætica uero est qua nullo m̄rito n̄c̄ op̄e sal uemur. pcc̄ quæte con ci liciti dō p̄ xpm̄ sum̄. ut tibi ob̄seramus pro xpō & con cilium dō. sequitur

**GRATIAS AGO DŌ MEOSĒP
MEMORIAM TUI FACIENS
IN ORATIONIB; MEIS AU
DIENS CARITATEM TUAM
ET FIDEM QUĀ HABES IN
DŌ IHŪ ET IN OM̄ SCŌ SEI
US UT CŌMUNICATIO FIDEI
TUE EUIDENS FIAT IN AG
NITIONE OM̄NIS. QUOD IN
NOBIS EST IN XPŌ. Hæc ec
icem non ut pcculus & thi
moth & philemoni & ce
teris. sed ut solus pcculus
ad solum philemonem loq̄
tur. Grætica in quibus sa
go. & m̄m̄oriam tuam fac
iens in orationib; meis.
ambiguo uero dictum. u
trum grætica ager dō.**

suo semp. an m̄m̄onem ei
fecisset in orationib; suis
semp & utrum q; intellegi
potest. quibus p̄ceptis
alut ut in omnib; græticis
agitur dō. nullis con gusti
is poterit cōtrari. ut
grætica semp dō ipse n̄ re
ferret. Sic uero pro sc̄is & me
lorib; quib; q; pcculus semp
orietur. S̄c̄ uero & phile
mon e. tenendum habens
in se fidem & caritatem.
ut non solum auditu ei ue
rum & uiam opere & pro
philemone pcculus semp
orietur se credibile e. quo sci
licet fides & caritas quā
habebat in xpō & in om̄
sc̄is ei p̄ cōmuni catione
fidei & operationem ag
nitionis in omnib; bono xpi
misericordie seruaret.
Et de caritate quidem
quam habebat in xpō ihū.
& in om̄ sc̄is ei non diffici
lis inler p̄b̄lectio e. quia
post d̄m̄ diligere iub̄m̄r
& proximos. Nunc hoc que
rit quomodo eandem fi
dem in xpō ihū habere

quis possit & in scos eius
 ΑΠΑΚΟΙΝΟΥ. Resonnet enim
 acritate tōm quem habet in
 dno ihu. & in om scos ei. ad
 fidem que habet in dno ihu & in om scos eius ad
 & positionem huius loci de
 Exodo sumam & exemplum.
 Credidit populus dō & mo
 ysi seruo eius. Unce atq; eie
 dem credulitas in moyse
 refertur. & dnm populus
 qui credebat in dno. eq; cre
 didisse scribitur in seruum.
 Hoc cum non solum in moyse
 sed in omnib; scis ē. ut quicū
 q; credit dō alit eius fidem
 p. se non queat nisi cre
 dit & in scos ei. Non ē enim
 in dnm p. fectio dilectio &
 fides que in ministros ei
 odio & in fidelitate tenu
 cet. quod cum dico tūc ē
 credit quis piam in condi
 tosem dnm. Non potest cre
 dere nisi prius credidit
 de scis eius ueritate que
 scripte sunt. Adam cōdō
 p. lictum. dicitur & cor
 tic illius & lectere. febr
 ciatam. Enoch translec
 tu. Noe nūc frugo solum
 orbe seruatum. qd prim

cebrahem d'errasia &
 decognitione iussus & i
 se. circumcissionem. quam
 in signum future prolis ac
 cepere. posteris dese
 linquit. quod isaac oblatōr
 uictima sit & pro illo ceper
 immolat coronatusq; sen
 tib; p. cessionem dnm de for
 mac &. quod moyse & acc
 ron d'cem p. legis egyptū
 cef flix erit. quod cōdihm
 filii nūc p. fecerit & erit
 sol in gubāon. & lunc in ual
 le elom. longum ē uniuers
 sce iudicium gestis p. curro
 re. & totum sicmon febu
 lem cōdueri solis. hoc quip
 penom ei resonnet tūc h'ere
 scerantum. ad regnos
 libros ubi am. quando in
 tōm pore messis obsecran
 te sic muhele pluuie d'ce
 lo flumina sepe n'lemana
 runt. & d'cauiduncus in
 regem ē. & n'ce thien & g'ial
 proph'etice uese mysteria
 cum helices igneo receptus
 ē curru. & heli scis spū du
 plicato mostuus mortu
 um suscitauit. & h'ec

& cetera que scribitur sunt
 de seis. Nisi quis uniuersum
 esse diderit in dnm. scorum
 credere non ualebit. nec
 adduci ad fidem uel scribitur
 timent. nisi quicumque depa
 tricochis & propheta &
 celis insignib; uiris narra
 istoria co probent. ut &
 fide legis ad fidem ueniat
 euuangelii. & iusticie di
 in eo reuelatur & fidem
 fidem. sicut scribitur e.
 Iustus cum & fide uiuit. pre
 cipi. & in eodloco. Sci
 stote. quo ego scis sum die
 dnr dr ur. Eadem scitias
 seruis debetur & dno & sci
 ficant quippe & sci ficati
 & uno omis. Non putent
 leuam philomonis pdicag
 onem. Sicut dnm fidem
 habebat in scos que & in
 dnm qui credit dnm sem esse
 utiq; non errat. quod si quis
 hominem qui scis non e sem
 & se crediderit. & di & im
 iunxerit societati xpm
 uiolat. cuius corporis om
 membra sum. quidie in
 quit. iustum iniustum

Et iniustum iustum. abho
 minabilis uterq; apud
 dnm. Similiter qui sem die
 esse. & rursum non sem
 adserit sem. abhominabi
 lis apud dnm e. Om creden
 ter scdm apostolum xpi
 corpus efficiuntur. quin
 xpi corpore errat & licet
 adserens membrum & ut
 ut sem esse cum non sit. Ut
 de quali crimini obnoxius
 fiet. Uice cert esciet qui
 dicunt dulce amarum. &
 amarum dulce. ponentes
 tenebras lucem. & luce
 tenebras. Ductum puto
 esse scimoniam. amara
 quod scimonis contrariu
 e. & que lux scimoniam intel
 legi potest. Tenebre con
 trario scitias. quis pu
 tias enobis probandi no
 mis matris cellidustre
 perire. Non errabit in
 discretionem scorum. qui
 cum in dnm & scis ei equa
 lem acertam habuerit
 & fidem ipsius fidei comu
 nicationem debet habere
 re non dispertam. Ut sicut

credidit & diligit ita dicitur
tionem suam & fidem o
pere consumit. Unde ait.
Evidens fiet in cognitione
omnis boni. siue ut ingre
co melius habet & efficac
EN EPITHC dicitur proprie
trunc ferri potest effi
cax siue operatrix. Ut
non solum fidem nob &
uari tatem in dnm & in
scos ei sufficere posse cre
dunt. sed id quod credunt
opere complecti. pote
at accedere ut quis habe
at fidem. & eam opere c
sumit. uerum simpliciter
& nude non habet agniti
onem. neq; scibitiam eius
Iuxta illud apostoli. Confi
teor Zelum dei habet. sed
non scdm scientiam. Sunt
hodie quoq; pleriq; simpli
cium qui faciunt operis us
titię & non habent eorū
que ipsi operantur scibitiam.
Unde addidit. ut comuni
cacio fidei tue operatrix.
fiet in cognitionem omnis
boni. quatenus gradibus quā
tisq; factibus apostolicis

in aliora seipso se tendit.
habet & quis piam ueritatem
& fidem in dnm & in scos ei.
sed forsitan non equali eā
in omni lance comuni &. cō
muni & in cunctos. sed ope
renon & placet. uoluntate
impleat aliquis & opere
sed gestorum suorum p fce
tatem habere non potest
notionem. Sit talem quoq;
qui & opus habet & scib
tiam. Sed non habet om
nis boni. multatenim ius
tice mansue studioseq;
p p & riant in pier e suis
in aliqua pcer te uirtutib;
annon talem philemon.
habet & quippe comunicag
onem operatrix fidei &
cceritatis in agnitione
omnis boni. que cum in a
postolis sit non eam pite
m. obid talem esse p
fectam si in illis sit. sed in
eo totam eē que xpi est.
ut quid quid boni & in phi
lemonem licu daret. & de
apostolorum exemplis su
munt. inde bonum sit que
de xpi fonte duatur.

Gaudium enim magnum
 habuimus et consolati
 onem in caritate tua
 quia uiscera sanctorum re
 que uerunt pro frater.
 Plinius inculcet & edocet
 quae se dixerit. gratias
 ago deo meo semper in bonis
 actibus feci tuis in orationi
 bus meis. Dignum siquidem
 erit agere gratias deo
 super caritate philemonis
 qui in tantum cordis effectum
 tum. & profundos anxi
 sanctorum recessus suscipi
 endo refecerat. & hoc i
 dioma apostolicum est. ut
 semper uiscera uocet. uolens
 plenam mentis ostende
 re caritatem. Unde gau
 dens cum gaudentibus &
 cum his qui se qui diuorant
 refectum esse credens
 habet letitiam non tri
 stitiam & letitiam. &
 quae fortuito possit acci
 dere. Sed magnum & p
 ut erit in philemone ca
 ritas eminentem quam
 augebit collectio super phi
 lemonis caritate de san

dens plena apertre mise
 cordiarum & de totius
 consolationis. Propter
 ea quod multum. TAM FIDU
 CIAM HABENS IN XPO IHS
 IMPERANDI TIBI QUOD
 PRODEST PROPTER CARI
 TATEM MAGIS OBSECO
 CUM SIS TALIS UT PAULUS
 SENEX. NUNC AU ET VIN
 CUS IHS XPI. Multis &
 in philemonem laudibus
 ante praemissis. cum per
 tulerit sit pro qua rogatu
 rus est. quae & prestent sit
 utilis & roganti. pote
 rit paulus magis impra
 re quam perire. & hoc ex
 fiducia illic ueniebat. quod
 qui tantum ob xpm opera
 perpererat. utiq. in per
 sui in celis esse non po
 terat. Sed uult magis
 perire quam iubere. gra
 di perentis auctoritate
 proposita. per quam & a
 postolorum obsecrat. & se
 nax & uincens ihu xpi. To
 tum au pro quo rogat il
 lud est honesti seruus phi
 lemonis. fugam furto

comulans quaedam pseudo
mestice compilat. hic
p̄gens aditaliam neepro
imo facilius possit accipere
di p̄cuniam dñi p̄luxoria
prodegerat. hoc nequis pu
t& temere. & ut lib& ano
bis fictum in sequentibus dis
ceat. Nūquam enim paulus
dicit &. Siquid nocuit tibi
aut deb& hoc mihi imputa
ego p̄culus scripsi manume
a ego sed dam. N& sponsor
rei fier& ablecte. nisi ess&
id quod ablectum fuerat
dissi p̄ccatum. hic igit̄ cū ob
confessionem xp̄i p̄culus
romę ess& in carcere. cre
didit in dñm ih̄m. & ab eo
baptizatus digna p̄bni
tencia. maculas uite pri
oris ab sū^{agr.} sit. inueniū
utis apostolus. conuersionis
eis testes fier&. quic
dam p̄rum in cetera pau
erit. Non recto pede in
euangeliū uertate gra
di&lem. quicquid igit̄
ad p̄ccatū & ad facin
p̄tin&. quod omniū lese
rat ueritatem non meret

Quicquid uero ad apostolo
liter testimoniū qui seruit
plene esse conuersum.
grandi pondere premi
tur qui rogat. ut quies
uo fugituo atq; recepto se
minister apostoli faceret
erit. quod autē eduid habe
beat apostolus ministru
um. nisi euangeliū xp̄i ih̄u.
icem non quasi ad dño. sed q̄
sic conseruo. & quo euā
gelista ignoscer&ur ei.
qui seruus ess& xp̄i. simi
liter & minister. OBSE
CROTE de meo filio quē
GENUINUINCU LIS HONE
SIMO QUI TIBI ALIQUAN
DO INUTILIS FUIT. NUNC
AŪ TIBI ET MIHI UTILIS E
QUē REMISI TIBI. Tu AŪ
ILLUM IDEST ME EXISCE
RA SUSCIPE QUē EGO UOLU
ERAM MECUM DETINE
RE UT PROTE MIHI MINIS
TRARET INUINCULIS EUAN
GELII. Volens imp̄trare
quod postulat. icem n̄ pro
seruo philemonis sed pro
filio suo cedserit de p̄ccari
& illo filio quē genuerit

in uinculis & euangelii. hoc est
 que pro christi euangelio susti-
 nebat. quicum ante inu-
 tilis domino tantum fuerit.
 Neque enim seruus sicut atque
 fugitiuus alteri nocuit
 nisi domino suo. Nunc & contra-
 rio utilitatis causa per se ratio
 ne qua & ipse domino & pro
 lo utilis est. ceterisque pro pau-
 lum plus acriter meretur.
 quam odii ante meruerat.
 unde ait. qui tibi aliquan-
 do inutilis fuit. ^{tibi.} inquit so-
 li non ceteris. Nunc autem
 tibi & mihi utilis. utilis
 domino in eo quia possit pro pau-
 lo seruire pro domino suo. pau-
 lo uero in eo utilis quia illo
 in carcere uinculisque debet
 posse ei in euangelio
 ministrare. Simul autem
 admirandum de mag-
 nanimi uirtute apostoli & in
 christum in bene feruente te-
 nentur carcere. uinculis
 stringit squalore corpo-
 ris. acerorum separatio-
 ne penalis; tenebris coar-
 ctat. & non sentit iniuriam.
 non dolo se cruciatur

Nihil nouit aliud nisi de christi
 euangelio cogitare. Scie-
 bat seruus. sciebat fugi-
 tiuus. sciebat aliquando
 receptorem. ad fidem christi er-
 se conuersum. Grandis la-
 boris est eadem hominem in
 eo perseverare quod coepit.
 Idcirco filium suum & fili-
 um uinculorum & ministrum
 euangelii in uinculis con-
 stituti inculcat ac sepli-
 cat. ut philemon ille pru-
 dens & dispensatoris
 tantum in prefractione
 licudatus non audeat ne-
 gire ne suis licudibus; uide-
 retur indigni. Quod cum ait
 tu autem illum id est uiscera mea
 hoc est quod proculo ante dixi
 uiscera signi facere in tenui
 cordis affectum. & plena
 & animo uoluntate. cum
 totum quidquid in nobis est
 suscipit a rogato. alius autem
 omni liberi uisceris sunt pa-
 rensum. SINE CONSILIO
 autem tuo nihil uolui face-
 re. UT NON QUASI EX NE-
 CESSITATE BONUM TUUM ES-
 SET SED UOLUNTARIUM

Hoc quod aplerisq; querit
& sepiissime r&tractatur.
quare dicitur hominibus fieri
non dum bonum p&atumq;
condiderit de p&sentis loco
solui potest. Si enim dicitur uo
luntarie & non ex necessi
tate bonum est. debuit hominem
faciens ad suam imaginem
& similitudinem facere.
hoc est ut ipsum uoluntarie
& non ex necessitate bo
nuset. quicquid adserunt
ita dum debuisse fieri. ut
malum p&cipere non pos
set. hoc dicunt. tunc debuit
fieri quia necessitate bonus
est & non uoluntate
quod si tunc fuisset effectus
qui bonum non uolun
tate. sed necessitate p&fi
citur. non est deo similis.
quid ideo bonum est quia uult. n&
quia cogit. & quomani fieri
tum est semetipsum in se postu
lere contrariam. Nam &
eo quod dicunt. debuit ho
mo similis fieri. illud p&lu
it ut liberi fieret & arbitri
sicut ipse est. & eo quod in se
r& tunc debuit fieri quia

lum p&cipere non possit.
dum necessitatem ei boni
imponunt. Illud uolunt
ut homo dicitur similis fieret.
potuit itaq; & ap&ostolus
piculus absq; uoluntate
philamoni honestum sibi
in ministrum p&cipere.
Sed si hoc sine philamoni
uoluntate fecisset. Bonum
quidem erat sed non uolun
tarium. quod cum non erat
uoluntarium. alio genere
arguebatur non esse bonum.
Nihil quippe bonum dici po
test. nisi quod uoluntarium
est. & quo cepti consideran
dic prudentia. quid circo
fugitiuum seruum p&cipit
tunc ad dnm. ut pro sit dno
suo qui prodesse non pote
rat. si dno t&neretur ab
sente. Superior ergo ques
tio ita soluit. potuit dicitur
hominem sine uoluntate
ei facere bonum. Porro si
hoc fecisset. non erit bonum
uoluntarium sed necessitate
tatis. quod autem necessitate
bonum est non est bonum & a
lio genere malum arguitur

optime

Igitur proprio arbitrio nos
 relinquitur magis ad suam
 imaginem & similitudinem
 fecit. similes autem deo esse
 absolute bonum est.

FORSITAN ENIM IDEO DIS
 CESSIT AD HORAM TE UTE
 TERNUM ILLUM RECIPERES
 IAM NON SICUT SERVUM SED
 PLUS SERVO FRATRE JEA
 RIS SIMUM MAXIME MI
 HI QUANTO AUT MAGISTI
 BI ET INCARNE ET IN DNO.

Nonnumquam malum occasi
 o fit bonorum. & hominum
 prava consilia devertunt
 ad rectum. quod dico magis
 festius & in populo fidelium. io
 seph fructus sui stimulis
 incitasti. Israhelitis ui
 genticupentis uendiderunt
 hoc iniquum & peccati & fra
 tribus; & tota egypto bo
 norum omnium fuit. de
 niq; ipse post ecced fratres
 es. uos inquit cogitastis
 deme in mala. de uero co
 gitauit deme in bona. Si
 mile quid & in hominibus
 possumus intellegere. qd
 malae principia occasio

nes fuerint rei bonae. Si enim
 dominum non fugisset. nunquam
 uenisset romam ubi & cot
 pectus uinctus in carcere.
 Si pectus in uinculis non ui
 dit & fidem non accepisset
 in xpm. Si xpi non habuisset
 fidem numquam pauli
 effectus filius in opus e
 uangelii in terra & ur. & ex
 quo pauli actum & p. grecus
 suos r. de pro uento senten
 tia. ideo minister euange
 lii e. factus honoris quia
 fugit ad no. pulchre autem ad
 dens forsitan sententiam.
 tam periclit. occultis
 quippe iudiciadi. & terna
 rium e. quia de certo p. nun
 quare quod dubium e. For
 sitan inquit ideo discessit.
 caute timide & tepidant
 et non locum fixo gradu
 nes non potuisset & fons
 ten omnibus; seruis fugien
 dum esset. & apostolici fie
 rent. quod cum ad horam
 iunxit. horam pro tempore
 debent accipere. Ad co pa
 ratione. ^{en} & eternitatis om
 ne tempus breue est.

UT ETERNUM ILLUM RECIPERES.
Nullus uelens dominus seruis sui.
potestatis quippe ei & uerum
usque conditio modestissime
honestissime uero quibus fide christi
factus uelernus est. abler
no philemoni quia in christum
& ipse crediderat spiritu lib
tatis accepto. iam non ser
uus sed fratrem coepit esse de
seruo fructu acerrimum. fructu
et uelens ablerno & ipsa
pro domino quibus suo cui honestissimum
ut acerrime uel conditio ita
postea spiritus copulabat. &
tunc quidem quando fratrem
ei subiecit in carne. non e
rat ei uinctus in domino. Nunc
autem & in carne & in domino est
& in domino. & quo intellegimus
seruum qui crediderat in christo
duplici domino suo lege constan
gi. ut ei & carnis necessitate
te iungat ad tempus. &
in uelernum spiritu copulet.
Sic ergo habes me socium
suscipe illum sicut me.
Philemon periculum socium ha
bere cupiebat. & in christum
credens. uelens utique uole
bat habere profectus. ut

periculo similis fieret & ei
communis carere in uinculis.
Consideremus ergo quantum
hic laudatur honestissime. quan
tum profectus dicat. cum
ita recipiendus sit ut apos
tolus & sic eius dominus ut pau
lus debet desiderare con
sodium bene uult quod dicit
Tulo est sime uis habere con
sodium. habet & honesti
mum quem ego consodium.
& filium & uiscerame ha
beo. quem si non suscepe
ris non habere uolueris. &
ipse intellegis quod me ha
bere non possis. Si autem
aliquid non uult tibi aut
debet hoc mihi imputa
re in nomine domini sui. & christum
in seculo quibus habens ea
iuxta uiscerum debet fa
cere quod christus. Si enim ille in
firmus uelentes nostras postulat.
& plene nostras doluit. iuste
apostolus pro honesto
se opponit. & spondet quod
ille debet. ut autem su
pra diximus. totum illud
est quod ab uicinis fuit. & p
luxoria perditam non poterat

ab solui. quod philemon gr̄n
 di p̄blio conp̄n fecerit. dū
 p̄roseruo fugitiuo & p̄bcu
 nia p̄dit & fricat necurissi
 mo. & fricatē p̄cipē
 rē ad l̄ernū & p̄d̄m sibi
 aptm fecerit & debito s̄m.
 Ego paulus scripsi ma
 numeā. ego reddam ut
 non dicam tibi quia et
 ipsum tibi debes;
 Quod dicit tale ē quod ho
 n̄sim̄ furto rapuit. e
 go me spondeo redditurū
 huius sponsonis epistula
 habet & m̄c̄n̄ testis ē pro
 pria. quam non solito mo
 re diciturū sed mea manu
 ipse conscripsi. Et de igit̄
 mihi pro hon̄simo polli
 c̄n̄li. hoc aū dico quāsi cedē
 tr̄n̄d̄m loquens. & l̄rū
 sic dicit m̄d̄m redderem p̄p
 t̄r̄ s̄ymonem xp̄i quib̄m q̄
 bi euāgeliz̄icū. & xp̄ia
 nus effectus est. t̄m̄m̄
 ipsum debet. quod si t̄m̄m̄
 est & tu omnia mea sunt.
 Sic aū tu omnia mea sunt
 hon̄sim̄ quoq; qui tuus ē
 m̄s ē. pot̄ t̄m̄m̄ igit̄ eo usq;

ut meo. sed uoluntate tua
 relinquo. ut m̄cedem ha
 beas ignoscendo. Ita frat̄
 ego te fruor in d̄n̄o re fi
 ce uiscera mea in xp̄o;
 Propriā uer̄t̄m gr̄c̄c̄e lag
 nus sermo non explicat.
 q̄d̄ t̄m̄m̄ ait. ΝΑΙ ΑΔΕΛΦΕ. q̄d̄
 d̄m̄ quasi cedē uerbū b̄l̄en
 di b̄n̄l̄is ē. Nos aū in t̄ p̄b̄l̄an
 tes. Ita fricat̄ & quātius &
 dilutius. n̄ b̄c̄io quid m̄c̄ḡis
 aliud quā id quod ē scribtū
 sonam̄. Sicut t̄m̄m̄ anna
 illud hebraicum pro quo
 frequit̄ septuaginta in
 ter p̄b̄l̄os. & d̄e t̄m̄m̄ transtu
 lerunt in lingua sua signi
 ficat de p̄b̄c̄c̄n̄lis affec
 tum. Unde nonnumquam
 symmachus pro anna
ΔΕΟΜΑΙ. hoc ē ob s̄c̄ro t̄m̄m̄
 tulit. ite & nos ex d̄m̄ in
 gr̄c̄c̄e lingua uim p̄actimur
 quam gr̄c̄ci sustinēt̄ in e
 b̄p̄c̄c̄. quod aū ait. ego te
 fruor in d̄n̄o. aliud multo
 intellegit̄ quā p̄t̄ic̄t̄ a
 postolus non fruor. nisi eo
 qui multas in se habet & con
 cinēt̄esq; uirtutes. & totū

quod xpi dicit pro ueritate
et accusatum. scilicet in
uidelicet. iustitiam. conli
niam. misericordiam.
tam perueniam. castitatem
tam. haec in preceat phile
moni. ut cum his habunda
uerit ipse eo p fructus im
pleat. & ne putet illum
fructuionem dici. quoniam
sepe nri in nos preceat
delictumur & fruimur.
Addidit in dno. ut de eo quod
dni nom ad iunctum e in
collegatur. & aduc esse
fructio quam quis absq: dno
per fructat. Refice uisce
ra mea in xpo. Sicut ip
se frui uult philemonem in
dno. ita uiscera sue honori
mum quoniam & superius eo
dem nomine appellatur &
refici uult p philemonem.
& ambigunt dictum utrum
uiscera pauly in xpo honori
m sit. an uiscera pauly hone
sim p philemonem in xpo
reficienda sint. si su perius
accipere uolueris. recte pa
ly in xpo uiscera dicentur
hon^{on} sim quoniam in uinculis xpi

seruunt. si posceris in xpo
reficiendus e honoris sed
philemonem dum huius in xpo
sermonibus eruditur.

CONFIDENS OBOEDIENTIA
SCRIBSI. SCIENS QUO SUP
ID QUOD DICOPACIES. Qui
presumit de eo quoniam ro
gaturus e. ipsa quo dāmo
do p presumptione p iudicat.
ne ei negare liceat qd ro
gatur. Porro si est ille qui
postulat plus quam roga
uit rogatum esse factu
rum. Ideo minorat ut
haberet rogatus uolunta
riam de maiorum presta
tione mercedem. Sicut phi
lomon hoc ad hominis pre
ceptum fecit. quanto ma
gis facit ob dilectionem dī.
Unde & merito apostolus uo
ce laudat. quod manda
ta ei opere pre uertit
& possit dicere. Voluntas
a oris meis com placeant ti
bidne. plusq: faciens quoniam
preceptum e. uincat eos
qui tantū modo in pre
tae fecerunt & iubent lo
qui. serui inuiles sumus

quod debui fecisse fecimus
 Uirginitatis quoque propter
 ecc maiori prbatio coronat
 qui a preceptum dñi n̄ ha
 bē. & ultra impbrietas se
 atndit. SIMUL AŪ ET PRE
 PARA MIHI HOSPITIUM.
 Non puto tunc diuitem fu
 isse aptm. & tunc tunc sarcini
 nis occupatum. ut pre
 parato egeret hospitiū.
 Et non una conlūlus cellu
 la bñiam corporis sui spa
 tium heder amplissimas
 estimat. Sed ut dum
 am ex p̄tactat philānon
 ad esse ubi lūrum magis
 ficciat quod rogatus ē.
 Sicut hoc non dispb̄s f̄cto
 ris sed uere quis estimat
 imp̄tatum ut sibi hospi
 cium prepararet. apto
 magis quam piculo hospi
 cii preparandū ē. Ven
 turus ad nouam ciuitatē
 predicaturus crucifix
 um. & in caudite dogma
 tic delaturus. sciebat
 ad se plurimos concursu
 ros. & n̄cesse dicit pri
 mum. ut dom̄ in celebri

esse turbis loco adquam
 ficcile conueneretur. De
 inde utieb omni in portu
 tate uacua ut amplaque
 plurimos acciperet audib
 gum. ne proxima specta
 culorum locis. n̄ dicitur p̄ ui
 cinia d̄lectabilis postre
 mo. ut in pleno potius es
 set. Sit aquam in cenaculo.
 quam ob accusam b̄m esti
 mo & iam romę in conduc
 to mien sisse bibinio. n̄ d̄
 p̄crua ut seor dicit m̄ h̄si
 o adquam iudeorum tur
 bę cotidie confluēbant
 SPERO ENIM PERORATIO
 NES URAS DONARI MEU
 BIS. Filium p̄cetri d̄ro
 gatus indulget. & fr̄
 ter sepe fr̄ctris oragonē
 seruatur. apostolus ubi
 togus & desis p̄ d̄cib; ē
 cedit. obois qui d̄m au
 dicitur sunt ugh̄t̄ctm.
 & hoc donum non t̄c̄ in
 b̄m dicit esse qui differ
 tur am̄er tyrio adm̄
 tyrium p̄ p̄catus quam
 in eos ad quos apostolus m̄t
 et. quod aŷ crebro paulus

in carcere subit & deuin-
culis liberatus sit. ipse in
alio loco dicit. In carceribus;
frequenter de quibus; non num-
quam dñi auxilio crebro
ipsis persecutoribus; nihil
dignum in eo morte ^{ipubz}
bitibus; dimittebat. Nō
dum xp̄i anum sanguinem
nbronis gladius dedicarat
Sed pro nouitate predi-
cationis siue a iudeis inui-
dentibus; siue ab his qui sua
uidebant idola destrui ad
furorem populis concitatis
missi in carceribus. rursū
in p̄lu & furore depōsi-
to luxuriabant. & hoc ita
esse ut dicim⁹ apostolorū
acta testantur. in quibus; &
felix loquitur ad agrippam
potuisse dimitti paulum.
si non cep̄ pollicetur ad cōsa-
tionem. & quia nullam in uibe-
rit accusam p̄ter questi-
ones quas dicit de se legio-
ne propria de quodam ih̄u
quōm piculus uiuere predi-
caverat. de quo animo ad ueriti-
m⁹ & ceteris iudicibus; simili-
ter eos potuisse dimitti

hp Nō dū h̄i sup̄ nomine xp̄i nō s̄nctus cōsulat p̄cessant.

id cogitē dñō ut in toto or-
be noua p̄fetiū dicitio disse-
minaretur. SALUTATE
EPAPHRAS CONCAPTIUS
MEUS IN xp̄o ih̄u MARCUS
ARISTHARCUS DEMAS LU-
CAS CōPARATORES MEI.
Id quod in principio diceba-
mus quō ad colosenses epis-
tola eodem intem̄ pore.
& p̄ eandem esse scribitur
bauiolum litterarū quoad
philemonem quoq; scrip-
tum ē & iam eorum quibus
litteras inducunt nomi-
na docent. Nam & ipsa ita
sus scribitur. Si claudet uos
aristharcus conceptus
m̄s & m̄cerus consobrini
barnabes & epaphras qui
ē & uobis seruus xp̄i. & pa-
lo inferius. Si claudet uos
lucias medicus carissim⁹ &
demas. & dicite cerdippo-
uidem ministrum quod ac-
cepisti in dñō ut illud im-
pleas & m̄nos sitote
uinculos meos. Si cū h̄
eo aliquis non putat p̄feti-
scribitur qd ad colosenses
p̄cessant nomina que hic

con ferunt ab scripta sci
 at non omis hominib; aut
 amicos esse aut notos. & a
 liud esse priuatum ad unu
 hominem aliud publicam
 ad uniuersam & ecclesiam e
 pistolam scri. Sed uictor
 te ergo inquit epaphras
 conceptiuus mi in xpo ihu.
 Quis sit epaphras conceptiuus
 pauli. eadem fabulam ac
 cepim; diunt pudentes a
 postoli pauli de galatia
 regione fuisse iudee. & eos
 cum tota provincia roma
 na uicistur & ur mhu. &
 disp gerent morbe iudei.
 in thersum urbem cilici
 e fuisse translatores. pa
 rulum conditione adulis
 cbrulum paulum sequutu
 & sic posse scire illud qd
 dese ipse testatur. hebreis
 & ego. israhelites sunt & e
 go. sem abraham sunt & e
 go. & rursum. & cilibi. he
 breus & hebreis. & cetera
 que illum iudum magis in
 dicent quam thersense.
 quod si ita e possum & epa
 phras illo etm potest captu

suspicari quod ceptus e pau
 lus. & cum pueris; suis
 in colosensibus urbe a sic col
 lo actum. xpi postea scri
 pisse sermonem. unde &
 ad colosenses ut supradixi
 me scribit. Sed uictor uos
 epaphras qui e & uobis ser
 uus xpi sem p sollicitus p
 uobis in orationib; hoc si
 se ita habet & crisostomus
 qui conceptiuus ei in eadem
 epistola dicit. ad eandem
 intellegendam deducit.
 nisi forte & conditum a
 liquid & secretum. qui
 dam putant in uerbo cep
 tiuicetis ostendi quod cap
 ti pueri & uincti in uelle
 hanc adducti sunt lacryma
 rum. quod si in uero scripi
 tur & eo quod hic additum
 e in xpo ihu. possum suspi
 cari eadem & in roma pro
 xpo uincula sustinuisse
 que pculus & uinctum xpi.
 ita conceptiuum quoq; ei
 potuisse dici. aut certe ita
 qd nobilis & ipse sit in apos
 tolis ut andronicus & iulha
 de quib; scribit ad romanos

Salutate andronicum &
 iuliam cognatos & conca-
 ptuos m̄s qui sunt nobiles
 in apostolis qui & conleme
 fuerunt in xp̄o ih̄u. h̄c de
 ep̄c̄ fr̄c̄ cōlerum coop̄ra-
 tores euangelii. & uinculo-
 rum suorum. cum ad phi-
 lomonem epistolam scri-
 beret. mercum ponit. quē
 puto euangelii condito-
 rem. & ieristhercū cuius
 supra fecim̄ mentionem
 & demam. De quo & in alio
 loco querit̄ demas me de-
 scribit diligens p̄sens
 sc̄m & habuit thesolonicā.
 & lucam medicum qui e-
 uangelium & ceterus apos-
 tolorum & ceteris de-
 quibus quomodo apostoli
 de piscatoribus piscium pis-
 catores hominū fecerunt.
 Itaque demas dico corporū in
 medicum ē uersus animā.
 De quo & in alio loco. misit
 quē cum illo fr̄m cuius la-
 us ē in euangelio ponit & de-
 siat. cuius liber quoque sc̄m
 q̄ legit̄ in ecclesiis quoque
 ei medicina n̄ est. sat sumi

GRATIA D̄NI IH̄U XPI CŪ
 SPŪ ŪRO. Sicut a meliori
 peccate hominis accipit nu-
 merat̄ populus isrl̄ dicit̄
 te scriptura sc̄m accipit
 eorum. Itaque in toto quidam
 homine. & in omni peccate
 sc̄orum. Gratia ē d̄ni ih̄u
 xp̄i. sed a maiori & meli-
 ori peccate. id est sp̄u. p̄r
 CYNEX DOXH. de toto ho-
 mine dicit̄. gratia d̄ni ih̄u
 xp̄i cum sp̄u ūro. Cum autē
 in sp̄u graecia fuerit totū
 adhæreat d̄no. quia qui ad-
 hæret d̄no unus sp̄s est. Itē
 p̄dicant̄ autē sc̄m hebreos.
 paulus ammirabilis. timo-
 thaus beneficus. philamon
 miser donatus siue ospa-
 nis ab ore non ab osse. ap-
 pia continens aut liberat̄.
 archippus longitudo ope-
 ris. honoris respondens.
 ep̄c̄ fr̄c̄ frugi fer & uidens
 siue succrescens. mercus
 sublimis mandato. aris-
 tharcus mons operis am-
 plioris. demas silens. lu-
 cas ipse consurgens. quē

nomina si secundum int.
prælegonem suam uolue-
rit intellegere. non est dif-
ficile ammirabilem. atq;
beneficum. præcipue ad-
scribere cui uniuersa con-
cessa sint uirtia & os eius
pateat ad celestem pa-
nem. Deinde ad continen-
tiam & liberam. & ad lon-
gitudinem operis. quod nū-
quam a scō labore desistat
scribere cū pro eo qui re-
spondeat testimonio suo.
nōc non ei cui sp̄cialiter
epistola dedicat̄ scilicet
r̄ ab ubertate crescente.
& dum qui peccatus sit p̄
m̄en decepta subimior. illo
q; qui p̄ maiora opera in
mondo usq; succreuerit.
Ab eo quoq; qui posuit cus-
todiam oris suo & hostium mu-
nitum labiis suis. quidcir-
co forsitan accuit quia
admodicū apostolum de-
reliquerat. & ad extre-
mū ab eo qui p̄ se. c̄ surgens
cotidie auget̄. processos
q; habet dū euangelio ei
orbis implatur & totiens

128
crescit. quotiens auditus
& lectus cedit. *ficcet am.*

EXPLICIT TRAC-

TATUS BEATI

HIERONIMI P̄RI

IN EPISTULAS

PAULI IDEST

AD EFFESIOS

AD TITUM ET

AD PHILEMON

NEC AMEN: